

СУЧАСНА КОРУПЦІЯ ТА СИСТЕМА ПРОТИДІЇ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Проблема корупції в органах влади і державного управління набула глобального і системного характеру. Окрім того, корупція в сучасний період стала непереборним бар'єром на шляху соціально-економічних перетворень, а також державно-правових реформ. Наслідки корупції прямо або опосередковано позначаються на життєдіяльності практично кожного громадянина нашої країни. Внаслідок цього негативного явища в органах влади і управління господарюючі суб'єкти несуть не виправдані витрати, які істотно стримують їх економічне зростання та інноваційний розвиток. У зв'язку з цим на боротьбу з корупцією у даний час направлені всі засоби адміністративно-правової протидії та державно-правові інститути, однак належного результату у справі протидії корупції в силу цілого ряду причин як об'єктивного, так і суб'єктивного характеру державі досягти поки не вдалося.

Перераховані, а також ряд інших обставин обумовлюють актуальність дисертаційного дослідження, перетворюючи адміністративно-правову протидію корупції в один з найважливіших засобів забезпечення правопорядку в сфері державного управління. Загалом усе це разом диктує необхідність вивчення сутності сучасної корупції та системи запобігання і протидії.

Проте в юридичній літературі дослідженню проблемних питань, які пов'язані із забезпеченням адміністративно-правової протидії корупції, приділяється недостатня увага, незважаючи на їх очевидне науково-практичне значення. Загально-теоретичні аспекти протидії та запобігання корупції знайшли своє відображення в працях таких учених: В.М. Гаращука, І.А. Дьоміна, Д.Г. Заброди, С.С. Рогульського, М.І. Мельника, С.М. Серьогіна, В.В. Сухонос, Р.М. Тучака, А.О. Яфонкіна та ін.

Аналіз зазначених праць ще раз доводить необхідність зниження рівня корупції через всебічний прогрес вдосконалення державного управління та залучення громадськості. При цьому в антикорупційній роботі необхідно враховувати цілий ряд різних факторів, починаючи від економічної ситуації в країні і закінчуючи невисоким рівнем суспільної правосвідомості. Такий підхід дозволить забезпечити комплексний вплив на проблему корупції, який має бути заснований на узгодженні методів антикорупційної діяльності всіх правоохоронних органів держави, органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства, організацій та фізичних осіб.

Сучасна правова наука схильна розглядати корупцію, як комплексне, узагальнююче поняття. Корупція – це явище різнопланового характеру, яке посягає на права і законні інтереси громадян, нормальну діяльність інститутів публічної влади та підриває авторитет країни в очах світової спільноти. Неважко помітити, що поширеність і суспільна небезпека цього явища стрибкоподібно зростають у періоди великих соціальних потрясінь, які нерідко супроводжуються майже повним знищенням законності та одночасним зростанням залежності населення від свавілля чиновників. Сучасна Україна – не виняток. Важливо встановити принципові відмінності між основною причиною корупції, яка, можливо, знаходиться в самій сутності суспільства, і причинами її зростання або, навпаки, згасання.

Особливістю комплексу причин корупції є, домінуюча роль факторів не матеріально-економічного характеру, а ідеологічного. Саме рівень загальної та правової культури, розуміння державного статусу чиновника, що реалізує функції держави, дозволяють йому уникнути спокуси брати незаконну плату за виконання своїх обов'язків.

Говорячи про причини корупції в державному апараті, слід приділити найпильнішу увагу факторам правового характеру і, насамперед, якості правового регулювання адміністративно-правових відносин у цій сфері. Тут можуть бути виділені дві основні групи проблем: 1) якість правового регулювання державної служби; 2) якість правового регулювання різних видів діяльності, які є об'єктом управління з боку держави.

Зрозуміло, що корупція існує в усіх державах незалежно від рівня соціально-економічного і політичного розвитку, проникає в усі сфери державного та суспільного життя, набуває транснаціональних форм. У вітчизняних і зарубіжних дослідженнях корупція визначається, в основному, як протиправне, в більшій мірі кримінальне явище, яке завдає шкоди правовим цінностям, а тому вимагає свого усунення, як правило, примусовими методами.

Таким чином, для зниження рівня корупційних проявів необхідно, щоб антикорупційна складова застосовувалася, як базова конструкція політичної стратегії держави. Країні потрібен не тільки грамотний правовий механізм протидії корупції (без ефективного законодавства та відповідного апарату управління важко розраховувати на конструктивний результат), а така система

антикорупційного впливу, яка включала б у себе і заходи щодо виявлення зон найбільшого корупційного ризику, і розслідування, і покарання корупціонерів, і заходи попередження корупції, і заходи щодо відновлення порушених прав та законних інтересів потерпілих.

Зрозуміло, що повністю перемогти корупцію неможливо, але звужити корупційне поле можна й обов'язково потрібно. Необхідні лише чіткість антикорупційних програм та злагодженість правового антикорупційного механізму. Також неодмінною умовою є продумана до дрібниць система соціально-правового контролю за діяльністю державних і муніципальних службовців, реально незалежні та дієздатні правоохоронні структури, високопрофесійні і відповідальні судові органи.

Деякі вчені розглядають корупцію щонайменше у чотирьох значеннях: загально-соціальному, політично-економічному, кримінологічному та кримінально-правовому [1, с. 3]. На думку автора, розпочати дослідження потрібно з аналізу поняття корупції, як об'єкта адміністративно-правової протидії.

Загалом, різноманітність підходів учених до визначення поняття протидії корупції є однією з основних проблем, пов'язаних із дослідженням цього явища [2, с. 181].

Сам термін «корупція» походить від сполучення латинських слів *correi* (кілька учасників, що вступають у відносини з приводу одного предмета) і *rumper* (ламати, пошкоджувати, порушувати, скасовувати). У результаті утворився самостійний термін *corruptere*, який передбачає участь у діяльності кількох осіб, метою яких є зміна нормального ходу судового процесу або процесу управління [3]. С.І. Ожегов у своєму словнику тлумачить поняття «корупція», як підкуп через хабарі, продажність посадових осіб, політичних діячів [4]. Найчастіше термін «корупція» вживається відносно бюрократичного апарату і політичної еліти.

Інші енциклопедичні видання теж дають визначення корупції, як процесу, що пов'язаний із безпосереднім використанням посадовою особою своїх повноважень із метою особистого збагачення, включаючи підкуп чиновників і громадсько-політичних діячів, дачу хабарів [5, с. 58].

В українському суспільстві сформувалася стійка думка, що діяльність державного апарату, незважаючи на проведені реформи щодо поліпшення його діяльності, як і раніше, залишається неефективною, а чиновницький апарат – вузьким корумпованим шаром, відмежованим від народу. Робота державного апарату також незадовільно оцінюється політичним керівництвом нашої держави.

Існування корупції визначають багато факторів: політично-юридичні, соціально-економічні,

духовно-моральні та інші. Високий рівень корупції в Україні є не стільки правовою проблемою, скільки проблемою економічною і багато в чому проблемою соціальною.

М.І. Камлик та Є.В. Невмержицький вважають, що корупція – це соціально-політичне явище, змістом якого є обумовлена політичними, економічними, соціальними і психологічними факторами система негативних поглядів, переконань, настанов і діянь окремих громадян, посадових осіб владних інститутів, державних і недержавних організацій, політичних партій, громадських організацій, спрямованих на задоволення особистих корисливих, групових або корпоративних інтересів шляхом підкupu, хабарництва, зловживання владою, надання пільг і переваг усупереч суспільним інтересам [6, с. 63].

На думку Л.В. Багрія-Шахматова, корупція – це явище, яке вразило апарат державної влади й управління, пов'язане з його розладом, коли представники апарату незаконно використовують своє службове становище в корисливих цілях, для особистого збагачення всупереч інтересам служби [7, с. 23]. Л.І. Аркуша пропонує визначати корупцію, як протиправну діяльність певних осіб, спрямовану на використання свого службового та суспільного статусу для особистого збагачення, збагачення своїх родичів і прибічників, отримання інших переваг і благ усупереч інтересам суспільства [8, с. 41].

За твердженням С.С. Рогульського, корупцію можна визначити, як незаконне прийняття майнових та немайнових послуг, благ і переваг особами, уповноваженими на виконання державних функцій, або особами, що відповідно до закону прирівнюються до них, із використанням свого правового статусу та пов'язаних із ним можливостей, а також підкуп зазначених осіб шляхом незаконного надання їм фізичними та уповноваженими представниками юридичних осіб цих благ, послуг та переваг із метою отримання від осіб, уповноважених на виконання державних функцій, або осіб, що прирівнюються до них, певних привілеїв [9, с. 10].

М.І. Мельник зазначає, що в загальному вигляді корупція – це соціальне явище, яке охоплює всю сукупність корупційних діянь, пов'язаних із неправомірним використанням особами, уповноваженими на виконання функцій держави, наданої їм влади, службових повноважень, відповідних можливостей з метою задоволення особистих інтересів чи інтересів третіх осіб, а також інших корупційних правопорушень, у тому числі тих, які створюють умови для вчинення корупційних діянь [10, с. 29].

Іншої точки зору дотримується М.Ю. Бездольний, який корупцію визначає, як сукупність різних за характером та ступенем суспільної небезпеки ко-

рупційних діянь та інших правопорушень, пов'язаних із одержанням матеріальних благ, подарунків, послуг, пільг, переваг або іншої вигоди матеріального чи нематеріального характеру суб'єктом, який виконує організаційно-розпорядчі чи адміністративно-господарські повноваження у сфері державного (публічного) управління [11, с. 9].

Що стосується законодавчого визначення поняття корупції, то Закон України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII закріплює корупцію, як використання особою наданих їй службових повноважень, чи пов'язаних із ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи обіцянки, пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб. Корупційне правопорушення – це діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну або цивільно-правову відповідальність [12].

Автор пропонує визначення поняття корупції, як систему суспільних відносин, заснованих на протиправному обміні посадових осіб державного сектора із зацікавленими особами майновими та особистими немайновими благами. При цьому отримання будь-яких незаконних вигод для цих осіб стає пріоритетним. Це веде до порушення обов'язків, які покладені на них згідно зі статусом посадової особи, та перешкоджає реалізації публічно-правових інтересів.

В якості правової основи вдосконалення правозастосовчої діяльності в рамках антикорупційної політики у сфері державної служби автором пропонуються заходи, спрямовані на вдосконалення антикорупційного моніторингу нормативно-правових актах і правозастосовчого середовища, визначення державних стандартів проведення антикорупційної експертизи нормативно-правових актів, вдосконалення розвитку інститутів громадянського суспільства.

Побудова в Україні правової держави і розвиток інститутів громадянського суспільства – кращий засіб профілактики корупції та інших зловживань у системі державного управління. Однак, це кінцева точка довгого шляху, який належить пройти нашій країні, перш ніж державний апарат буде виходити з безпосередньої дії прав і свобод людини та громадянина, які повинні визначати зміст діяльності всіх гілок влади та забезпечуватися правосуддям.

У становленні правової держави, підвищенні якості та ефективності державного та муніципального управління, у тому числі і в питаннях, пов'язаних із посиленням відповідальності органів публічної влади та посадових осіб за свою діяльність, важливе місце відводиться формуванню адміністративно-правового механізму протидії корупції. Корупція породжує несправедливий розподіл і витрачання державних коштів та

ресурсів, банкрутство підприємців, погіршення якості соціальних послуг, зниження інвестиційної привабливості, зростання соціальної нерівності, посилення організованої злочинності, неможливість адекватного виконання важливих державних доручень.

Норми адміністративного права, які визначають державно-правовий механізм протидії корупції, носять як матеріальний, так і процесуальний характер. У ході реалізації цих норм адміністративного права виникають як вертикальні, так і горизонтальні адміністративні правовідносини. У зв'язку з цим об'єктивно необхідним є дослідження специфіки норм адміністративного права, які реалізуються в механізмі протидії корупції, а також розкриття суті самого державно-правового механізму протидії корупції.

Державно-правовий механізм протидії корупції являє собою спосіб організації відповідної діяльності, а також наділення уповноважених суб'єктів необхідним обсягом прав і обов'язків. Розгляд механізму протидії корупції обумовлений тим, що ефективна боротьба з корупцією в різних органах державної влади залежить від вдосконалення форм, методів та законодавчих приписів, що регламентують режим відповідної діяльності.

Загалом, єдиної точки зору щодо визначення структури адміністративно-правового механізму протидії корупції немає. С.С. Рогольський, наприклад, розглядає лише адміністративно-правові заходи боротьби з корупцією в Україні. Він їх об'єднує у дві групи:

1) заходи адміністративного примусу (заходи адміністративного попередження, припинення та адміністративної відповідальності);

2) організаційно-правові заходи боротьби з корупцією, які полягають у прийнятті органами виконавчої влади нормативно-правових актів, спрямованих на врегулювання питання боротьби з корупцією, вдосконалення вже діючих актів та в практичних діях державних органів щодо створення умов для правомірного функціонування державного апарату та попередження корупції через усунення причин та умов виникнення корупції в Україні [13, с. 68]. Р.М. Тучак обмежився лише дослідженням характеристики суб'єктів боротьби з корупцією, формами їх діяльності, взаємодії між собою, а також характеристикою адміністративно-правових методів протидії корупційним діянням [14, с. 82].

Д.Г. Заброда досліджував у своїй праці такий елемент державно-правового механізму протидії корупції, як суб'єкти боротьби з корупцією, а також їх взаємодію та координацію між собою, розмежування компетенції правоохоронних органів у галузі боротьби з корупцією [15, с. 54].

На думку інших науковців, заходи адміністративного примусу у боротьбі з корупцією в Україні

можна поділити на загально-превентивні, спеціально-превентивні та безпосередньо-превентивні [16, с. 72].

Ряд учених зауважує, що об'єктом протидії корупції є корупція як соціальне явище, у тому числі її конкретні прояви, корупційні відносини та їх суб'єкти, фактори корупції [17, с. 13].

У даному випадку, на нашу думку, об'єктом протидії є корупція як соціальне явище, корупційні діяння та інші правопорушення, пов'язані з корупцією. Корупційні відносини та їх суб'єкти, а також фактори корупції у державно-правовому механізмі протидії корупції мають певне самостійне значення.

Таким чином, адміністративно-правовий механізм протидії корупції – це самостійна система правових засобів, за допомогою яких здійснюється адміністративно-правове регулювання суспільних відносин, що дозволяє досягти необхідного результату – зменшення проявів корупції. Механізм протидії корупції, як уже зазначалося, наділений певними елементами, комплексне використання яких може призвести до необхідного результату.

Потрібно зазначити, що незважаючи на прийняття низки законодавчих та підзаконних актів із питань протидії корупції, проведення різних наукових досліджень із зазначених питань, єдиного погляду на сутність та структуру адміністративно-правового механізму протидії корупції так і не вироблено.

До основних напрямів протидії корупції можна віднести:

- забезпечення формування та реалізації державної антикорупційної політики на основі результатів аналізу достовірних даних про корупцію та чинники, які її обумовлюють, впровадження ефективного моніторингу та координації реалізації антикорупційної політики незалежним спеціалізованим органом із залученням представників громадянського суспільства;

- зменшення впливу корупціогенних ризиків на діяльність органів законодавчої влади, посилення громадського контролю за їх діяльністю;

- створення ефективних механізмів запобігання корупції, конфлікту інтересів, порушення етичних стандартів поведінки та забезпечення контролю за дотриманням правил щодо доброчесності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та інших осіб;

- посилення ефективності діяльності органів судової влади та системи кримінальної юстиції у переслідуванні осіб, які вчинили корупційні правопорушення, забезпечення ефективної роботи Національного антикорупційного бюро України;

- сприяння усуненню корупційних передумов ведення бізнесу, формування нетолерантного ставлення бізнесу до корупції;

- розширення можливості для доступу до суспільно важливої інформації;

- формування в суспільстві ідеї нетерпимості до корупції, підвищення рівня довіри населення до влади [18].

Ефективною антикорупційна політика може бути лише за умов існування реальних та дієвих інструментів протидії корупції, зокрема і на основі інститутів відповідальності та застосування традиційних правоохоронних методів. Тобто, подолати корупцію неможливо без невідворотного настання відповідальності за вчинення корупційного правопорушення [19].

Із наведеного вище аналізу випливає, що антикорупційна політика повинна включати в себе заходи, які спрямовані на вирішення таких завдань:

- організація заходів із протидії корупції на всіх її рівнях;

- звуження кола умов і обставин, що сприяють корупції;

- збільшення ймовірності виявлення корупційних правопорушень та покарання за заподіяну ними шкоду;

- вплив на мотиви корупційної поведінки;

- створення атмосфери суспільного неприйняття корупції в усіх її проявах.

Таким чином, корупція – це багатопланове, соціальне явище, яке вражає всі сегменти суспільного життя, насамперед, ті, де стикаються інтереси суспільства, держави, бізнесу, чиновників та громадян, де з її допомогою легше знайти взаємовигідне рішення потрібного питання. Вона виникає, розвивається і трансформується одночасно з суспільством, державою та її правовою системою. Боротися з корупцією потрібно не наскоком із розрахунком на позиційний успіх, а із застосуванням перманентних заходів на відносно тривалу перспективу.

Пропонується визначити адміністративно-правовий механізм протидії корупції, як самостійну систему правових засобів, за допомогою яких здійснюється адміністративно-правове регулювання суспільних відносин, що дозволяє досягти необхідного результату – зменшення проявів корупції. Механізм протидії корупції, як уже зазначалося, наділений певними елементами, комплексне використання яких може призвести до необхідного результату. Адміністративно-правовий механізм у даній сфері являє собою сукупність правових засобів, за допомогою яких знижується потенційна корупційна загроза. Основні зусилля антикорупційної програми повинні бути спрямовані на налагодження роботи державного механізму. Одночасно необхідно прагнути до таких системних змін, які б змінювали суспільні цінності, стереотипи поведінки і чиновників, і інших громадян. Зміст дисертації, висновки і пропозиції, зроблені в результаті дослідження,

можуть слугувати методологічною і теоретичною базою для подальших науково-практичних розробок у цій галузі, а також дозволяють виявити найбільш ефективні дії органів влади щодо протидії корупції та суттєво знизити її рівень в Україні.

Література

- Гаухман Л.Д. Коррупция и коррупционное преступление / Л.Д. Гаухман // Законность. – 2000. – № 6. – С. 2–6.
- Бусол О.Ю. Термінологічні проблеми визначення поняття «протидія корупційній злочинності» / О.Ю. Бусол // Поняття та категорії юридичної науки : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. До 145-річчя академіка Всеукраїнської академії наук Миколи Івановича Палієнка (1869–1937) (м. Київ, 18 листопада 2014 р.). – К. : Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2014. – С. 181–185.
- Даль В.И. Толковый словарь живого великорусского языка: в 4 т. / В.И. Даль – М.: ОЛМА-ПРЕСС, П–Р. – Т. 3. – 2001. – 576 с.
- Ожегов С.И. Словарь русского языка / С.И. Ожегов [ред. Н.Ю. Шведова] : [22-е изд., стереотип.]. – М.: Русский язык, 1990. – 921 с.
- Бусол О.Ю. Протидія корупційній злочинності в Україні у контексті сучасної антикорупційної стратегії: дис. ... доктор. юрид. наук: 12.00.08 / О.Ю. Бусол; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького. – К., 2015. – 480 с.
- Камлик М. І. Корупція в Україні / М.І. Камлик, С.В. Невмержицький. – К. : Знання, КОО, 1998. – 179 с.
- Багрий-Шахматов Л.В. Уголовно-правовые и криминологические проблемы коррупции, теневой экономики и борьбы с ними / Л.В. Багрий-Шахматов. – Одесса : Ластар, 2001. – 530 с.
- Аркуша Л.И. Выявление и расследование организованной преступной деятельности при наличии коррупционных связей / Л.И. Аркуша. – Одесса: Одесская нац. юр. академия, 2003. – 207 с.
- Рогульський С.С. Адміністративно-правові заходи боротьби з корупцією в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / С.С. Рогульський. – К., 2005. – 19 с.
- Мельник М.І. Корупція: сутність, поняття, заходи протидії : монографія / М.І. Мельник – К. : Атіка, 2001. – 304 с.
- Бездольний М.Ю. Адміністративно-правові засади діяльності органів внутрішніх справ щодо протидії корупції: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 «Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / М.Ю. Бездольний. – Х., 2009. – 20 с.
- Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700–VII // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 49. – Ст. 2056.
- Рогульський С.С. Адміністративно-правові заходи боротьби з корупцією в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / С.С. Рогульський; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2005. – 187 с.
- Тучак Р.М. Адміністративно-правові засади боротьби з корупцією: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Р.М. Тучак; Харківський національний ун-т внутрішніх справ. – Х., 2007. – 198 с.
- Заброда Д.Г. Взаємодія суб'єктів боротьби з корупцією (адміністративно-правовий аспект): дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Д.Г. Заброда; Національна академія внутрішніх справ України. – К., 2005. – 240 с.
- Азіз Х.Ф. Причини існування корупції в Україні та шляхи її усунення // Проблеми боротьби зі злочинністю та шляхи її попередження. – 2004. – С. 72–74.
- Мельник М.І. Фактори корупції в Україні / М.І. Мельник // Право України. – 2002. – № 5. – С. 13–14.
- Про затвердження Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015–2017 роки: постанова Кабінету Міністрів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/265-2015-p>.
- Запобігання і протидія корупції в державних органах та органах місцевого самоврядування: Методичні рекомендації Міністерства юстиції України від 16 жовтня 2013 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/n0020323-13>.

Анотація

Хромова К. І. Сучасна корупція та система протидії: адміністративно-правовий аспект. – Стаття.

У статті автор досліджує стан сучасної корупції і систему протидії. Визначено, що корупція – це явище різнопланового характеру, яке посягає на права і законні інтереси громадян, нормальну діяльність інститутів публічної влади і підриває авторитет країни в очах світової спільноти. Встановлено, що існування корупції визначають багато чинників: політико-юридичні, соціально-економічні, духовно-моральні та інші. Високий рівень корупції в Україні є не стільки правовою проблемою, скільки проблемою економічною, і багато в чому проблемою соціальною. Відзначено, що для зниження рівня корупційних проявів необхідно, щоб антикорупційна складова застосовувалася, як базова конструкція політичної стратегії держави.

Ключові слова: корупція, система, механізм, протидія, запобігання, досвід, шляхи вдосконалення, міжнародне співробітництво, правопорядок, законодавство.

Аннотація

Хромова К. И. Современная коррупция и система противодействия: административно-правовой аспект. – Статья.

В статье автор исследует состояние современной коррупции и систему противодействия. Определено, что коррупция – это явление разнопланового характера, которое посягает на права и законные интересы граждан, нормальную деятельность институтов публичной власти и подрывает авторитет страны в глазах мирового сообщества. Установлено, что существование коррупции определяют многие факторы: политико-юридические, социально-экономические, духовно-нравственные и другие. Высокий уровень коррупции в Украине является не столько правовой проблемой, сколько проблемой экономической, и во многом проблемой социальной. Отмечено, что для снижения уровня коррупционных проявлений необходимо, чтобы антикоррупционная составляющая применялась, как базовая конструкция политической стратегии государства.

Ключевые слова: коррупция, система, механизм, противодействие, предупреждение, опыт, пути совершенствования, международное сотрудничество, правопорядок, законодательство.

Summary

Khromov K. I. Contemporary corruption and countering system: administrative and legal aspect. – Article.

The article examines the state of the system and combating corruption. Determined that corruption is a phenomenon diverse character that infringes upon the rights and legitimate interests of citizens, normal functioning of institutions of public authority and undermine the credibility of the country in the eyes of the international community. Established that the existence of corruption

is determined by many factors: political-legal, socio-economic, spiritual, moral and others. The high level of corruption in Ukraine is not so much a legal problem as an economic problem, and in many social problems. It is noted that to reduce corruption is essential that anti-corruption component used as the basic design of the political strategy of the state.

Key words: corruption, system, mechanism, resistance, prevention, experience, ways of improving the international cooperation, rule of law, legislation.